

Metody Numeryczne

Laboratorium 5: Interpolacja

Autorzy: P. Kowalczyk, R. Lech

1 Zadania

Zadanie polegać będzie na stworzeniu mapy ukazującej poziom promieniowania jonizującego na obszarze 10000 m^2 w pobliżu byłej elektrowni jądrowej, wykorzystując dane zebrane za pomocą łazika. Łazik wyposażony jest w licznik Geigera-Mullera i może poruszać w wybranym obszarze po zadanym torze, dokonując pomiaru w dyskretnych chwilach czasu. Ze względu na szkodliwy wpływ promieniowania na przyrządy pomiarowe i nawigacyjne, pomiar musi być dokonany szybko i w niewielkiej liczbie punktów. Do stworzenia dokładnej mapy należy zatem użyć odpowiedniej metody interpolacyjnej.

W ogólności wyznaczenie błędu interpolacji nie jest możliwe, gdyż nieznane są wartości funkcji pomiędzy węzłami interpolacji. W niniejszym problemie badać będziemy zachowanie się funkcji interpolującej dla różnej liczby zebranych próbek. Teoretycznie powyżej pewnej liczby zebranych próbek, rozkład badanej funkcji powinien się stabilizować.

Zadanie 1.

Wykorzystując funkcję `[x,y,f]=lazik(K)` wygeneruj tor ruchu łazika (współrzędne x,y) oraz odpowiadający mu rozkład promieniowania jonizującego (wartość f). Jako argument funkcji generującej podaj liczbę punktów $K = 5, 15, 25, 35$ wzdłuż jednego z kierunków (zakładamy, że obszar, po którym porusza się łazik jest kwadratem $100 \times 100 \text{ m}$, zatem łazik jest w stanie dokonać pomiaru w $K \times K$ równoddalonych punktach).

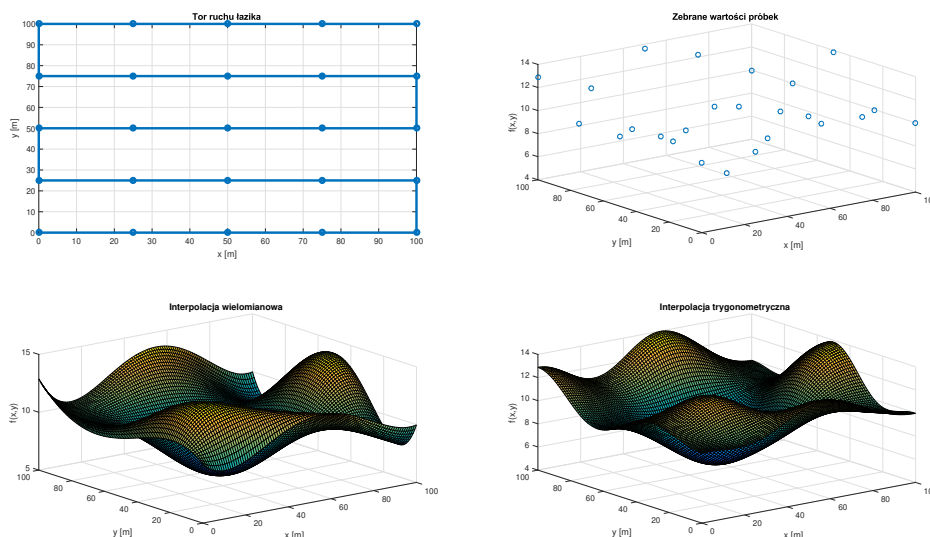
Dla każdego zestawu punktów wyznacz mapę rozkładu promieniowania w punktach rozłożonych co 1 m na całym obszarze, wykorzystując:

- interpolację wielomianową
(funkcje `[p]=polyfit2d(x,y,f)` i `[FF]=polyval2d(XX,YY,p)`),
- interpolację trygonometryczną
(funkcje `[p]=trygfit2d(x,y,f)` i `[FF]=trygval2d(XX,YY,p)`).

Wektor `p` zawiera współczynniki interpolacyjne a macierze `XX` oraz `YY` zawierają siatkę równoodległych punktów, w których wyznaczane są interpolowane wartości funkcji `FF`. Do wygenerowania siatki punktów `XX` oraz `YY`, należy użyć funkcji `[XX,YY]=meshgrid(linspace(0,100,101),linspace(0,100,101))`.

Uzyskane wyniki, dla każdego zestawu punktów, przedstaw na wykresach ilustrując:

- drogę ruchu łazika (użyj funkcji `plot(x,y,'-o','linewidth',3)`),
- wartości zebranych próbek (użyj funkcji `plot3(x,y,f,'o')`),

Rysunek 1: Przykładowe zobrazowania rozwiązania zadania 1 dla $K = 5$

- mapy uzyskane z interpolacji wielomianowej i trygonometrycznej (użyj funkcji `surf(XX,YY,FF)`).

W celu zwartego sposobu zobrazowania wyników użyj funkcji `subplot` do umieszczenia czterech wykresów w jednym oknie, oraz odpowiednich funkcji do opisu osi i tytułów poszczególnych wykresów (`label`, `title`, `grid`), jak na rys. 1.

Zapisz otrzymane wykresy w formacie `*.png` dla czterech zestawów punktów $K = 5, 15, 25, 33$. Porównaj otrzymane wykresy dla interpolacji wielomianowej i trygonometrycznej oraz skomentuj uzyskane wyniki. Komentarz umieść w pliku `komentarz-zad1.txt`.

Zadanie 2.

Wykorzystując generator toru łazika, oraz funkcje do interpolacji wielomianowej i trygonometrycznej określ optymalny rozkład punktów pomiarowych (liczbę punktów K) do stworzenia dokładnej mapy. W tym celu stwórz dwa wykresy zbieżności $Div(K)$ dla obu metod interpolacyjnych w funkcji liczby punktów pomiarowych K , gdzie $Div(K)$ reprezentuje maksymalną wartości różnicy interpolowanych funkcji

$$Div(K) = \max |FF(K) - FF(K-1)|$$

w badanym obszarze dla kolejnych zestawów próbek (przyjmij K z zakresu od 5 do 45)¹.

Zapisz oba otrzymane wykresy w formacie `*.png`. Skomentuj uzyskane wyniki. Komentarz umieść w pliku `komentarz-zad2.txt`

Otrzymane wykresy i pliki z komentarzami z zadania 1 i 2, spakuj i prześlij na platformę e-nauczanie.

2 Opis funkcji

`[x,y,f]=lazik(K)` - generator toru ruchu łazika oraz wartości pobranych próbek

- K - liczba punktów pomiarowych wzdłuż jednego z kierunków,

¹**UWAGA!** Czas trwania obliczeń interpolowanych wartości funkcji rośnie z liczbą punktów pomiarowych (K), zatem całkowity czas obliczeń wartości funkcji dla K od 5 do 45 może trwać kilka minut

- $\mathbf{x}, \mathbf{y}$ - wektory jednokolumnowe reprezentujące współrzędne położenia łazika w kolejnych chwilach pobierania próbek,
- $\mathbf{f}$ - wektor jednokolumnowy zawierający wartości pobranych próbek.

[$\mathbf{p}$] = `polyfit2d(  $\mathbf{x}, \mathbf{y}, \mathbf{f}$  )` - funkcja wyznaczająca wartości współczynników $p_{m,n}$ interpolacji wielomianowej:

$$f(x, y) = \sum_{m=0}^M \sum_{n=0}^N p_{m,n} x^m y^n \quad (1)$$

Liczba współczynników $p_{m,n}$ jest równa liczbie węzłów interpolacji, czyli liczbie pobranych próbek (K^2).

- $\mathbf{p}$ - wektor jednokolumnowy zawierający wartości współczynników interpolacji wielomianowej.

[$\mathbf{p}$] = `trygfit2d(  $\mathbf{x}, \mathbf{y}, \mathbf{f}$  )` - funkcja wyznaczająca wartości współczynników $p_{m,n}$ interpolacji trygonometrycznej:

$$f(x, y) = \sum_{m=0}^M \sum_{n=0}^N p_{m,n} \cos(m\pi x/a) \cos(n\pi y/b) \quad (2)$$

gdzie a i b są wymiarami dziedziny obliczeniowej odpowiednio w kierunku x i y . Liczba współczynników $p_{m,n}$ jest równa liczbie węzłów interpolacji, czyli liczbie pobranych próbek (K^2).

- $\mathbf{p}$ - wektor jednokolumnowy zawierający wartości współczynników interpolacji trygonometrycznej.

[$\mathbf{FF}$] = `polyval2d( $\mathbf{XX}, \mathbf{YY}, \mathbf{p}$ )` - funkcja wyznaczająca interpolowane wartości funkcji (interpolacja wielomianowa) w dowolnych punktach badanego obszaru.

- $\mathbf{XX}, \mathbf{YY}$ - macierze zawierające współrzędne punktów, w których wyznaczane będą interpolowane wartości funkcji,
- $\mathbf{FF}$ - macierz zawierająca interpolowane wartości funkcji.

[$\mathbf{FF}$] = `trygval2d( $\mathbf{XX}, \mathbf{YY}, \mathbf{p}$ )` - funkcja wyznaczająca interpolowane wartości funkcji (interpolacja trygonometryczna) w dowolnych punktach badanego obszaru.

- $\mathbf{XX}, \mathbf{YY}$ - macierze zawierające współrzędne punktów, w których wyznaczane będą interpolowane wartości funkcji,
- $\mathbf{FF}$ - macierz zawierająca interpolowane wartości funkcji.